

prof. PhDr. Pavol Tišliar, PhD.
Filozofická fakulta Masarykovej univerzity v Brne

posudok k návrhu na vymenovanie doc. PhDr. Petra Mička, PhD.
za profesora v odbore Slovenské dejiny

Doc. PhDr. Peter Mičko, PhD. aktívne pôsobí vo vede od roku 2002, keď ukončil svoje vysokoškolské štúdium v odbore história – slovenský jazyk na Fakulte humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Od toho času doposiaľ pracuje na spomenutej univerzite, na Katedre histórie, pričom v rokoch 2004 až 2009 bol zároveň zamestnaný aj v Múzeu SNP a na Ústave vedy a výskumu UMB v Banskej Bystrici.

Jeho vedecká profilácia je prakticky od začiatku smerovaná do oblasti hospodárskych dejín Slovenska, prioritne v období prvej pol. 20. storočia a špeciálne venuje priestor najmä zložitým hospodárskym dejinám Slovenskej republiky (1939 – 1945). Práve tomu plne zodpovedá aj jeho pedagogická a projektová činnosť, príp. zahraničné vedecko-pedagogické či bádateľské aktivity.

Pri celkovom zhodnotení vedecko-pedagogickej činnosti inauguranta doc. Petra Mička by som chcel v prvom rade zdôrazniť, že práca v oblasti, ktorá najmä po spoločenských zmenách koncom 80. rokov 20. storočia nebola príliš atraktívna. Išlo predovšetkým o dôsledky výraznej ideologizácie hospodárskych a sociálnych dejín v druhej polovici 20. storočia, ale tiež výraznejšou jednostrannou orientáciou väčšiny slovenských historikov hlavne na politické dejiny. Postupom času však aj slovenská historiografia nachádzala nové smery bádania, ktorým sa sprvu venovali len jednotlivci a začala sa pomaličky vyrovnávať aj s vybranými problémami dejín 20. storočia, hoci v mnohých oblastiach, či kontroverznejších témach nie je tento proces ukončený dodnes. Príkladom toho je aj citlivý problém dejín Slovenska počas 2. svetovej vojny, ktorému sa najmä z hospodárskeho hľadiska a v stredoeurópskych kontextoch dlhodobo venuje doc. P. Mičko.

V oblasti bádania hospodárskych dejín Slovenska v 1. pol. 20. storočia nepôsobilo na prelome 20. a 21. storočia v slovenskej historiografii veľa autorov. Napriek tomu sa našli osobnosti, ktoré bezpochyby ovplyvnili aj vedecký rast a pôvodnú tvorbu doc. Petra Mička. V tomto ohľade je potrebné za všetkých spomenutých predovšetkým PhD. Ľudovíta Hallona, DrSc. z Historického ústavu SAV, ktorý je aj spoluautorom viacerých P. Mičkových prác a v mnohých smeroch si dovoľím označiť práve Ľ. Hallona za P. Mičkovho mentora. Z doc. P. Mička sa postupne stal uznávaný historik hospodárskych dejín, ktorému sa podarilo svojskou bádateľskou aktivitou a zanietením výraznejšie napomôcť ku kontextovej interpretácii hospodárskych dejín Slovenska v 20. storočí.

Doc. P. Mičko presahuje kritériá kladené na vymenúvací proces. Je autorom a spoluautorom 6 vedeckých monografií, ktoré podľa môjho názoru výraznejšie ovplyvnili naše historické poznanie a majú v mnohých ohľadoch priekopnícky charakter. Zodpovedajú tomu aj početnejšie domáce a zahraničné ohlasy a citácie. Z monografických prác si zaslúži menovať najmä publikácia *Hospodárska politika Slovenského štátu* s podtitulom *kapitoly*

z hospodárskych dejín Slovenska v rokoch 1938 – 1945, ktorá bola doposiaľ publikovaná v dvoch vydaniach (2010 a 2014) a je výsledkom dlhoročného autorovho bádania v archívoch na Slovensku, ale aj v pamäťových inštitúciách okolitých krajín. Publikácia podrobne analyzuje, interpretuje a hodnotí prakticky celé spektrum otázok dotýkajúcich sa nielen stavu a vývoja slovenského vojnového hospodárstva, ale rovnako aj hospodárske vzťahy k Tretej ríši, k Protektorátu Čechy a Morava, ale aj k ďalším krajinám, s ktorými počas 2. svetovej vojny Slovensko obchodovalo. Z ťažiskových prác možno spomenúť aj publikáciu *Lesk a tiene hospodárskeho rozvoja Slovenska v rokoch 1939 – 1941*, ktorú zostavil spoločne s už spomínaným Ľ. Hallonom. Inauguranc v nej publikoval viacero kapitol a podkapitol, v ktorých fundovane a do hĺbky rozpracoval problematiku vývoja regionálneho a nadregionálneho hospodárskeho vývoja Slovenska v kontexte vojenskej konjunktúry a hospodárskej politiky Slovenska ako nemeckého satelitu.

Doc. P. Mičko sa vo svojich prácach venoval aj špeciálne regionálnemu pohľadu, so zameraním najmä na stredné Slovensko (Pohronskú župu) a jeho priemysel. Z tejto oblasti publikoval najmä viacero vedeckých štúdií, ale i popularizačných článkov. Aktívny bol aj v edičnej a redakčnej činnosti, tiež ako organizátor medzinárodných vedeckých konferencií.

Inauguranc je autorom niekoľkých desiatok recenzovaných štúdií publikovaných doma aj v zahraničí, pričom 6 z nich je vo vedeckých databázach WoS a Scopus. Rozsah jeho vedeckých aktivít dokladuje aj spoluúčasť na riešení 15 vedeckých grantových projektov (VEGA a KEGA), pričom 6 z nich doc. P. Mičko úspešne viedol ako vedúci zodpovedný riešiteľ. Venoval sa v nich rovnako prevažne bádaniu v oblasti hospodárskych dejín, čo takto zapadá do celkového jednotného vedeckého profilu doc. P. Mička. Aktívne sa zúčastňuje domácich a zahraničných vedeckých konferencií, workshopov, je členom viacerých redakčných a vedeckých rád, či členom odborných a stavovských organizácií. Inauguranc absolvoval viacero študijných a prednáškových pobytov v zahraničí. Z uvedeného je tak zrejmé, že P. Mičko je vo vedeckej komunite známou a rešpektovanou osobnosťou. Z pedagogického hľadiska je potrebné spomenúť najmä úspešne vychovanú doktorandskú školu (5 ukončených doktorandov v odbore slovenské dejiny). Školené práce sa zameriavali najmä na regionálne hospodárske dejiny Slovenska 1. pol. 20. storočia.

Posúdením vedeckého diela doc. P. Mička môžem konštatovať, že jeho vedecko-publikačná, projektová, ale aj pedagogická a popularizačná činnosť dosahuje požadované kvality a prekračuje stanovené kritériá na vymenovanie za profesora na Filozofickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Odporúčam preto, aby bol doc. PhDr. Peter Mičko, PhD. vymenovaný za profesora slovenských dejín.

Bratislava 13.1.2021

prof. PhDr. Pavol Tišliar, PhD.